

[AM2022.06.29Ø]

Retten i Holdbæk - 16. marts 2022 - 60-721/2022 - 1200-89110-00039-22

Retsmødet var offentligt.

Anklagemyndigheden mod *Sigtede*, født maj 1977

Specialanklager Camilla Meding var mødt for anklagemyndigheden.

Der blev fremlagt retsmødebegæring af 22. februar 2022 med bilag. Anklageren udleverede yderligere bilag.

Advokat Jens Klokholm var mødt som beskikket forsvarer.

Sigtede var mødt og bekræftede sit navn og sin fødselsdato.

Sigtede blev gjort bekendt med, at han ikke havde pligt til at udtale sig.

Anklageren forelagde sagen med henvisning til den fremlagte skriftlige anmodning.

Forsvareren havde lejlighed til at supplere.

Anklageren anmodede om rettens kendelse om at *Sigtede* udelukkes fra at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr, indtil sagen er afgjort, jf. dyrevelfærdslovens § 60, stk. 7, jf. stk. 1, 2. pkt. Der ses ikke hjemmel til at begrænse den midlertidige rettighedsfrakendelse til kun at omhandle en bestemt besætning.

Forsvareren protesterede.

Sigtede afgav forklaring.

Sigtede forklarede blandt andet, at han er ejer af besætningen på *Adresse*. Besætningen har tidligere stået i hans kærestes navn, men står den i hans. Han har nedbragt besætningen til kun at angå kreaturer. Den angår nu omkring 70 dyr. Han arbejder som medhjælper på fuldtid på en gård i *By*. Hans far kommer og ser til dyrene på *Adresse*, men ellers er det sigtede, der står for besætningen og har ansvaret.

I sommeren og efteråret 2021 var der nogle problemer med dyrenes huld i forhold til det, som de fik at spise. De har siden september 2021 fået noget andet foder, så de er kommet i bedre huld. Der er dog nogle, der halter efter stadig. Han har arbejdet på at opfylde pålæggene, som han har fået. Han er enig i, at de har været for tynde. Det sidste pålæg er fra januar 2022. Hans egen dyrlæge var på besøg den 15. marts 2022, hvor det blev konstateret, at der kun var seks dyr, der var for magre. De var ikke syge, men manglede huld. Det er først nu, at han har talt med dyrlægen om dyrenes huld. Dyrlægen har gennemgået besætningen for deres huld. Ellers har han kun været der ved konkret sygdom. Dyrlægen er fra *Dyreklinik*.

Han vil ikke umiddelbart kunne få andre til at passe besætningen på *Adresse* for sig, hvis han fratages rettigheden til at have med dyrene at gøre.

Når dyrene er fedet op, så bliver de slagtet. Det er derfor, at politiet kun har set tynde dyr. Han har en opfattelse af, at politiet kun har fokuseret på de tynde dyr.

Han har tidligere været oppe på omkring 100 dyr i besætningen. Han husker ikke, hvor mange, der er blevet sendt til slagtning. Han har for nyligt sendt fire til slagtning.

Han kører på arbejde kl. 03.15. Han er så hjemme sidst på formiddagen. Han ser til dyrene, inden han kører. Hans far kommer ved 7 eller 8-tiden og vander dyrene.

Han har tidligere haft grise, men de er blevet slagtet. Han har stadig nogle får.

Ved det sidste kontrolbesøg fik han en SMS fra politiet om, at han skulle ringe. Da han ringede tilbage, havde politiet allerede været der. De kommer altid mellem kl. 9-10, hvor han er på arbejde, og det er han utilfreds med, da de godt ved, at han så ikke kan være til stede. Han kan således ikke tale med dem og se på tingene, når de er der. Han har hver gang givet dem tilladelse til at gå ind.

Han ved ud fra billederne og erklæringerne, hvad det er for nogle dyr, der er nævnt.

Han vil gerne reducere besætningen yderligere for at kunne rette op. Han vil ikke helt af med sin besætning. Han risikerer at miste sit arbejde, hvis han rettighedsfratages. Han ved ikke, hvorfor han har været så lang tid om at få rettet op. Han har penge nok til at købe foder, så det er ikke det, der er problemet.

Spørgsmålet blev procederet.

Anklageren anførte, at det er anklagemyndighedens opfattelse ud fra oplysningerne i verserende sag og tidligere domme, at der er nærliggende fare for at *Sigtede* under sagens behandling ved anklagemyndigheden og domstolene på ny vil foretage uforsvarlig behandling af dyr. Pågældende er aktuelt sigtet for tre overtrædelser af dyrevelfærdsloven og er tidligere dømt for overtrædelse af dyreværnsloven ved domme af 27. august 2021 og 23. december 2021.

De to domme indeholder flere forhold af uforsvarlig behandling af besætningen på *Adresse* i Kalundborg og første gerningsdato er 22. januar 2020. De 2 verserende sager vedrører ligeledes sigtelse for uforsvarlig behandling af besætningen på *Adresse*, Kalundborg.

De nu tre verserende sager er færdigefterforsket og sagsbehandlingen er overgået til anklagemyndigheden. Det er anklagemyndighedens opfattelse, at der er en rimelig begrundet mistanke, om at der forelægger flere strafbare forhold der er omfattet af dyrevelfærdslovens § 58, stk. 1, herunder på baggrund af embedsdyrlægen udtalelse i sagerne. Det er her vurderet at der er tale om uforsvarlig behandling.

Det er således anklagemyndighedens opfattelse, at pågældende trods flere pådømte og verserende forhold for uforsvarlig behandling af besætningen på *Adresse*, Kalundborg og flere pålæg om foderstand mv. ikke har haft vilje til at rette op på forholdene i besætningen. Det er også en væsentlig begrundelse for en midlertidig rettighedsfrakendelse at forholdene i besætningen ved alle tilsyn ved politi og embedsdyrlæge siden januar 2020 har givet anledning til sigtelse for overtrædelse af dyrevelfærdsloven og/eller pålæg i den forbindelse, hvorfor tilstanden har været konstant siden 2020. Der vil under den kommende sag blive nedlagt påstand om rettighedsfrakendelse.

Tiltalespørgsmålet er under aktuel behandling. Anklageren bemærkede, at der ikke protesteres mod, at forbuddet kan indskrænkes til at angå kvæg og får.

Forsvareren protesterede mod anklagemyndighedens anmodning om, at *Sigtede* udelukkes fra at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr, indtil verserende sag er afgjort.

Der har været tale om enkeltstående dyr, som der har været problemer med. Disse dyr er, selvom sigtede kan genkende dem, ikke nærmere identificeret. Der kan være et hjemmelsproblem efter dyrevelfærdsloven og retssikkerhedsloven omkring politiets og Fødevarestyrelsens besøg hos sigtede, hvor der måske burde være indhentet en ransagningskendelse, selvom sigtede efter oplysningerne i sagen har givet samtykke. Det er indgribende med en midlertidig udelukkelse, og sagens berammelsestid kan på den måde på tilfældighedspræget vis være bestemmende for, hvor lang tid det udstrækkes.

Sigtede *Sigtede* havde lejlighed til at udtale sig.

Retten afsagde

Kendelse

Efter oplysningerne i sagen, herunder de billeder, der er fremlagt, og Fødevarestyrelsens erklæringer, finder retten, at der er en rimelig begrundet mistanke om, at der foreligger flere strafbare forhold, som er omfattet af dyrevelfærdslovens § 58, stk. 1, og § 60, stk. 1. Henset til det langvarige forløb omkring sigtedes dyr, der har ført til to domme i anden halvdel af 2021, sammenholdt med de nye forhold, hvoraf et af dem er begået efter begge dommes afsigelse, finder retten, at sigtede til stadighed har udvist uforsvarlig behandling af dyrene, og at der er en nærliggende fare for, at sigtede under sagen på ny vil fortsætte den uforsvarlige behandling af dyr, hvorfor betingelserne i dyrevelfærdslovens § 60, stk. 7, er opfyldt. Da besætningen alene består af kvæg og får, begrænses forbuddet til disse arter. Retten finder, at der ikke i dyrevelfærdslovens § 60, stk. 7, 2. pkt., er hjemmel til at begrænse forbuddet til at angå bestemte besætninger eller til ikke at angå et arbejdstagerforhold, hvor sigtede er ansat til at passe en anden besætning.

Thi bestemmes:

Sigtede udelukkes fra at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr, indtil sagen er endeligt afgjort. Forbuddet begrænses til at angå kvæg og får.

Sigtede udbad sig betænkningstid med hensyn til kære.

Retten fastsatte salær på 1.810 kr. med tillæg af moms den beskikkede forsvarer, advokat Jens Klokholm.

Salæret betales foreløbig af statskassen.

Sagen sluttet.

.....

Østre Landsrets 16. afdelings KENDELSE - 29. juni 2022 - S-890-22

Som dommere fungerede landsdommerne Dorthe Wiisbye, Janni Christoffersen og Mads Pedersen (kst.), førstnævnte som rettens formand.

Der foretoges Anklagemyndigheden mod *Sigtede*, født maj 1977, (advokat Jens Klokholm)

Ingen var indkaldt eller mødt.

Det tidligere fremlagte var til stede.

Sigtede har kæret Retten i Holbæks kendelse af 16. marts 2022 (60721/2022), hvorefter *Sigtede* udelukkes fra at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr, indtil sagen er endeligt afgjort. Forbuddet er begrænset til at angå kvæg og får.

Sigtede har nedlagt påstand om frifindelse. Han har til støtte for sin påstand anført navnlig, at den midlertidige rettighedsfrakendelse er uproportional, eftersom han ikke alene mister retten til at have med sine egne dyr at gøre, men også mister sit lønarbejde hos tredjemand. Der er herudover ikke noget akut behov for et så voldsomt indgreb umiddelbart før straffesagens gennemførelse.

Anklagemyndigheden er ikke kommet med bemærkninger under kæremålet.

Efter votering afsagdes

kendelse:

Det fremgår af sagens oplysninger, at der er rejst sigtelse mod *Sigtede* for blandt andet tre forskellige forhold vedrørende overtrædelse af dyrevelfærdslovens § 58, stk. 1, om uforsvarlig behandling af dyr. Sagerne er efter det oplyste færdigefterforsket og overgået til anklagemyndigheden. *Sigtede* er tidligere straffet for overtrædelse af dyrevelfærdslovens § 58, stk. 1.

Efter dyrevelfærdslovens § 60, stk. 1, kan den der – efter tidligere at have gjort sig skyldig i uforsvarlig behandling af dyr – på ny findes skyldig i sådan overtrædelse ved dommen for bestandig eller for et nærmere fastsat tidsrum frakendes retten til at eje, bruge, passe eller slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr.

Dyrevelfærdslovens § 60, stk. 1, blev oprindeligt indført ved lov nr. 256 af 27. maj 1950 om værn for dyr som § 19, stk. 1. I bemærkningerne til loven hedder det blandt andet (Rigsdagstidende 1949-50, Tillæg A, lovforslag nr. L 71, spalte 3761-3762):

”Loven af 1916 indeholder som tidligere nævnt i § 3 alene hjemmel til at frakende den, der har gjort sig skyldig i grov mishandling af dyr, retten til at udføre slagtning. Da det skønnes ønskeligt at kunne forhindre åbenbart uegnede personer fra i det hele eller i videre omfang at beskæftige sig med dyr, foreslås med forbillede i den norske lov frakendelsesadgangen ved forslagets § 19 udvidet til efter domstolens skøn at angå retten til at eje, bruge, passe eller slagte eller i det hele at beskæftige sig personligt med dyr eller bestemte arter af dyr og skærpet til at gælde i ethvert tilfælde af mishandling samt ved gentaget almindeligt dyrplageri eller anden overtrædelse af dyreværnsloven.”

Efter dyrevelfærdslovens § 60, stk. 7, 1. pkt., kan retten under behandlingen af de sager, som er nævnt i § 60, stk. 1, ved kendelse udelukke den pågældende fra at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr, indtil sagen er endeligt afgjort.

Dyrevelfærdslovens § 60, stk. 7, blev oprindeligt indført med lov nr. 717 af 25. juni 2010 om ændring af dyreværnsloven som § 29, stk. 7. I bemærkningerne til lovforslaget hedder det blandt andet (Folketingstidende 2009-10, Tillæg A, lovforslag nr. L 163, s. 28-29 og 39-40):

”8. Midlertidig frakendelse af retten til at have med dyr at gøre

8.1. Gældende ret

...

Dyreværnslovens § 29 giver alene retten mulighed for at træffe afgørelse om rettighedsfrakendelse i forbindelse med, at den pågældende dømmes for mishandling, grovere uforsvarlig behandling af dyr eller et gentagelsestilfælde af uforsvarlig behandling af dyr. Retten har efter bestemmelsen således ikke mulighed for at træffe afgørelse om rettighedsfrakendelse under en verserende sag.

Under en verserende sag har politiet imidlertid i medfør af dyreværnslovens §§ 21 og 22 mulighed for at gribe ind over for den ansvarlige for dyret.

Efter dyreværnslovens § 21 kan politiet – hvis et dyr behandles uforsvarligt – således give den ansvarlige for dyret et pålæg om dyrets behandling. I de tilfælde, hvor dyret er sygt eller kommet uhelbredeligt til skade, og det vil medføre unødigt lidelse at lade dyret leve, kan politiet endvidere efter samme bestemmelse i dyreværnsloven give den ansvarlige for dyret pålæg om aflivning af dyret.

Som eksempel på bestemmelsens anvendelsesområde kan nævnes, at retspraksis bl.a. har opretholdt et pålæg fra politiet om, at en gårdejer ikke måtte deltage i den fysiske pasning af gårdens besætning.

Hvis den ansvarlige for dyret ikke efterkommer et behandlingspålæg, er politiet efter dyreværnslovens § 22, stk. 1, forpligtet til at sørge for dyrets pasning. Politiet kan i den forbindelse anbringe dyret et andet sted. Har politiet udstedt et aflivningspålæg, der ikke efterkommes, skal politiet sørge for, at dyret aflives.

Hvis forholdene taler for det, kan politiet efter dyreværnslovens § 22, stk. 2, endvidere straks eller senere bestemme, at dyret skal sælges eller aflives. Det fremgår af bestemmelsen, at sådanne særlige forhold kan være dyrets tilstand, udsigten til, at ejeren kan passe dyret igen, og udgiften ved dyrets placering et andet sted.

Under en verserende sag har politiet efter omstændighederne endvidere mulighed for at benytte sig af de almindelige regler i retsplejeloven om beslaglæggelse og således fjerne et dyr fra den person, der er mistænkt for at behandle dyret uforsvarligt.

...

Det bemærkes i øvrigt, at straffelovens § 79, stk. 4, indeholder en bestemmelse om midlertidig rettighedsfrakendelse under en verserende straffesag. Denne bestemmelse kan imidlertid ikke anven-

des i en sag om frakendelse af retten til at beskæftige sig med dyr, idet dyreværnslovens § 29 har karakter af en særregel, der på området træder i stedet for den almindelige regel i straffelovens § 79, jf. Folketingstidende 1990-91, 2. samling, sp. 759.

Spørgsmålet om midlertidig rettighedsfrakendelse i dyreværnssager har også været drøftet i Folketinget bl.a. i forbindelse med forslag til folketingsbeslutning om mulighed for politiet til at meddele midlertidigt forbud mod at have med dyr at gøre i sager om grov dyremishandling (B 71 af 16. december 2008), jf. Folketingstidende 2008-09, Folketingets forhandlinger, s. 3016 ff.

8.2. Justitsministeriets overvejelser

Den gældende lovgivning giver allerede politiet gode muligheder for at gribe ind over for dyremishandling, grov uforsvarlig behandling og uforsvarlig behandling af dyr, mens en sag herom verserer. Som anført ovenfor under pkt.

8.1. er der således bl.a. mulighed for efter dyreværnslovens §§ 21-22 at udstede et behandlingspålæg eller et aflivningspålæg til den ansvarlige for dyret. Det kan dog ikke ganske udelukkes, at det i visse tilfælde vil kunne være hensigtsmæssigt, at der ved siden af de eksisterende muligheder for at gribe ind bliver åbnet mulighed for, at retten kan træffe afgørelse om midlertidig frakendelse under en sag, som kan resultere i en dom om frakendelse efter dyreværnslovens § 29, stk. 1.

Justitsministeriet finder derfor, at der i dyreværnslovens § 29 bør indsættes en bestemmelse, som giver retten mulighed for – under en verserende sag omfattet af bestemmelsens stk. 1 – at forbyde en person at eje, bruge, passe eller slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr.

...

Til nr. 2 og 3 (§ 29)

Med det foreslåede stk. 3 får retten mulighed for at forbyde en sigtet eller tiltalt at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr, indtil en sag omfattet af dyreværnslovens § 29, stk. 1, er endeligt afgjort. Det midlertidige forbud kan – ligesom en frakendelse ved dom efter dyreværnslovens § 29, stk. 1 – begrænses til at angå bestemte arter og antal af dyr. Overtrædelse af det midlertidige forbud straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder. Det kan ved kendelsen i sagen bestemmes, at kære ikke har opsættende virkning. Afsiges der med hensyn til rettighedsfrakendelse frifindende dom, bortfalder forbuddet, selv om dommen ankes.

Henvisningen i den foreslåede bestemmelse til dyreværnslovens § 29, stk. 1, indebærer, at den pågældende sag skal omhandle dyremishandling, grov uforsvarlig behandling af dyr eller et gentagelsestilfælde af uforsvarlig behandling af dyr. Der kan således ikke i medfør af bestemmelsen ske en midlertidig frakendelse, hvis sagen alene vedrører uforsvarlig behandling af dyr, og den sigtede eller tiltalte ikke tidligere er dømt herfor.

En midlertidig frakendelse efter den foreslåede bestemmelse forudsættes alene at ske i de tilfælde, hvor den politimæssige efterforskning er bragt så langt, at der er en rimeligt begrundet mistanke om, at der foreligger et strafbart forhold som omhandlet i dyreværnslovens § 29, stk. 1. Endvidere forudsættes en midlertidig frakendelse alene at ske, hvis der er en nærliggende fare for, at den pågældende under sagen på ny vil foretage enten dyremishandling, grov uforsvarlig behandling eller uforsvarlig behandling af dyr.”

Landsretten tiltræder af de af byretten anførte grunde, at der er en rimeligt begrundet mistanke om, at der foreligger flere strafbare forhold, der er omfattet af dyrevelfærdslovens § 60, stk. 1, jf. § 58, stk. 1, og at der foreligger en nærliggende fare for, at *Sigtede* under sagen på ny vil foretage uforsvarlig behandling af dyr.

Landsretten finder imidlertid, at det i ordlyden af og forarbejderne til dyrevelfærdslovens § 60, stk. 7, sammenholdt med forarbejderne til § 60, stk. 1, må anses for forudsat, at retten kan begrænse en midlertidig rettighedsfrakendelse til alene at omfatte de forhold, der er nødvendige for at undgå en nærliggende fare for, at den pågældende under sagen på ny vil foretage uforsvarlig behandling af dyr.

De forhold, *Sigtede* tidligere er dømt for samt de tre forhold, han nu er sigtet for, vedrører i det hele *Sigtede* egen besætning bestående af kvæg og får. *Sigtede* er efter det oplyste ansat som medhjælper på fuldtid på en gård i *By*, hvor han er med til at passe en kvægbesætning, og hvorfra han modtager den væsentligste del af sin indkomst. Der foreligger ikke oplysninger om, at *Sigtede* i forbindelse med sin ansættelse på gården i *By* skulle have behandlet dyrene uforsvarligt. Der ses derfor på det foreliggende grundlag, herunder efter karakteren af de handlinger og undladelser, der fremgår af sigtelserne og de tidligere domme, ikke at foreligge en nærliggende risiko for, at *Sigtede* under sagen vil foretage uforsvarlig behandling af dyr i forbindelse med sin ansættelse på gården i *By*.

Under disse omstændigheder, og henset til, at der er tale om en midlertidig rettighedsfrakendelse inden dom, ændrer landsretten byrettens kendelse således, at *Sigtede* udelukkes fra at eje, bruge, passe, slagte eller beskæftige sig personligt med en besætning af kvæg og får, bortset fra ved ansættelse som medhjælper på en gård i *By*, indtil sagen er endeligt afgjort.

Thi bestemmes:

Sigtede udelukkes fra at eje, bruge, passe, slagte eller beskæftige sig personligt med en besætning af kvæg og får, bortset fra under ansættelse som medhjælper på en gård i *By*, indtil sagen mod ham vedrørende dyrevelfærdslovens § 58, stk. 1, og § 60, stk. 1, er endeligt afgjort.

Den for *Sigtede* i byretten beskikkede forsvarer, advokat Jens Klokhøj, tilkendes for det med kæresagen forbundne arbejde et salær på 2.000 kr. med tillæg af moms, der betales endeligt af statskassen.

Sagen sluttet.